

Laudáció

Bárdos Jenő professzor úr

Brassai Sámuel-díjának átadása alkalmából

Budapest, 2008. április 3.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Kollégák!

Nagy öröm és megtiszteltetés számomra, hogy én mondhatom el a laudációt Bárdos Jenő professzor úrról abból az alkalomból, hogy a Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesületének választmánya titkos szavazáson neki ítélte oda a 2008 évi Brassai Sámuel-díjat.

Méltán érdemli meg az elismerés szavait, aki olyan szerteágazó, meghatározó és látható módon, s mégis mindvégig fáradhatatlan lendülettel és hittel tevékenykedett és tevékenykedik ma is a magyar alkalmazott nyelvészet, nyelvpedagógia és nyelvi mérés ügyéért, mint Bárdos Jenő. Egyik beszélgetésünk során tudtam meg tőle, hogy pályája elején hegedűsnek tanult. Nem véletlen talán az, hogy már akkor a hangszerek közül is a vonóscsalád legnagyobb hangterjedelmű és legtöbb hangszínárnyalatra képes tagját választotta, amelyik a legmagasabb virtuozításra képes. Életpályáját ugyanez a színesség, sokrétűség, dinamizmus, pontosságra és tökéletességre való törekvés jellemzi. A következőkben e színes életpálya néhány főbb állomását szeretném ismertetni, melyek Bárdos Jenőt a hegedű tanszaktól az akadémiai doktori címig vezették el.

Bárdos Jenő 1968-ban magyar-országi, 1969-ben angol nyelv és irodalom szakos középiskolai tanári oklevelet szerzett a József Attila Tudományegyetemen. Ezt követően Budapesten középiskolai tanárként mindhárom szakját tanította. Egyetemi oktatóként 1972 óta dolgozik: több mint másfél évtizedet töltött az ELTE-n, illetve a Veszprémi Egyetemen; a kettő között 3 évig Fulbright ösztöndíjas vendégprofesszor volt az Egyesült Államokban.

Szakmai érdeklődése az ELTE TTK Idegennyelvi Lektorátusán fordult tudatosan alkalmazott nyelvészeti kérdések kutatásának irányába. Az 1979/80-as tanévet Angliában töltötte (Canterbury, University of Kent), ahol alkalmazott nyelvészeti bölcsészdoktori fokozatot szerzett „New Developments in Language Testing” címmel. 1981-ben védte meg nyelvpedagógiai témájú bölcsészdoktori disszertációját az ELTE-n „Hagyományos és modern értékelő módszerek a pedagógiában és az idegen nyelvek oktatásában” témakörben. Mint az Állami Nyelvvizsga Bizottság egyik alelnöke, éveken át felelős volt az angol nyelvvizsgák minőségének biztosításáért. Kutatásai ekkor terjedtek ki a nemzetközi nyelvvizsga-rendszerek összehasonlítására.

1987-ben védte meg kandidátusi disszertációját, amelyben a módszerek történeti alakulásáról és a módszerfogalom értelmezéséről írt az idegen nyelvek tanításában. 1988 és 90 között a magyar nyelv és irodalom Fulbright ösztöndíjas vendégprofesszora New Jersey állami egyetemén, a Rutgers Egyetemen. Itt többéves munkával kialakította a magyar nyelv és irodalom mellékszak tantervét és tananyagrendszerét, amelyet sikerült is akkreditáltatnia az egyetemmel.

Visszatérése után 1990-ben megalapította a Veszprémi Egyetem Angol Tanszékét; és 1991 és 98 között dékánként kiépítette az öt- és hároméves tanárképzést, amelyeket 1998-ban a MAB akkreditált. Kutatásai eredményeként létrehozott egy négy-féléves nyelvpedagógiai tantárgyrendszert, valamint egy mentorképzéssel támogatott regionális iskolahálózatot a tanítási gyakorlatok lebonyolítására.

1995-ben az ELTE BTK-n habilitált alkalmazott nyelvészet és nyelvpedagógia témában. 1995-től tanszékvezető egyetemi tanár a VE Angol Tanszékén. 1999-ben vezetésével indult be az „Idegen nyelvek tanulási folyamatának értelmezése, tervezése és értékelése” című nyelvpedagógiai doktori program. Jelenleg a veszprémi interdiszciplináris doktori iskolában az idegen-nyelv pedagógiai alprogram vezetője.

2003-tól a Nyelvvizsgát Akkreditáló Testület tagja, 2006 óta pedig mint a Testület elnöke tevékenykedik. Akadémiai doktori címét 2007-ben szerezte meg neveléstudomány tudományágban.

Publikációinak száma meghaladja a 100-at, amelyek között tudományos monográfiák, könyvfejezetek, tudományos cikkek, tankönyvek, jegyzetek és szerkesztett kötetek éppúgy szerepelnek, mint jelentős szépirodalmi és szaknyelvi könyvfordítások.

Mindezek fényében Bárdos Jenő méltó tulajdonosa annak a díjnak, amely olyanoknak adományozható, akik az alkalmazott nyelvészet területén kiemelkedő teljesítményt nyújtanak. Úgy látszik a szép balatoni víz és napfény – ami tudom, hogy közel áll a szívéhez – igen jótékony hatással bír az alkalmazott nyelvészeti véna alakulására. Méltatása után már csak egy feladat maradt: köszönetet mondani mindannyiunk nevében Bárdos Jenő eddigi munkájáért az alkalmazott nyelvészet területén, és sok sikert és erőt kívánni neki jövőbeli céljaihoz és feladataihoz.

Károly Krisztina